

persoonsgegevens naar een land dat geen waarborgen biedt voor een passend beschermingsniveau, plaatsvinden indien:

a. de betrokkene daarvoor zijn ondubbelzinnige toestemming heeft gegeven;

b. de doorgifte noodzakelijk is voor de uitvoering van een overeenkomst tussen de betrokkene en de verantwoordelijke, of voor het nemen van precontractuele maatregelen naar aanleiding van een verzoek van de betrokkene en die noodzakelijk zijn voor het sluiten van een overeenkomst;

c. de doorgifte noodzakelijk is voor de sluiting of uitvoering van een in het belang van de betrokkene tussen de verantwoordelijke en een derde gesloten of te sluiten overeenkomst;

d. de doorgifte noodzakelijk is vanwege een zwaarwegend algemeen belang, of voor de vaststelling, de uitvoering of de verdediging in rechte van enig recht;

e. de doorgifte noodzakelijk is ter vrijwaring van een vitaal belang van de betrokkene, of

f. de doorgifte geschiedt vanuit een register dat bij wettelijk voorschrift is ingesteld en dat door een ieder dan wel door iedere persoon die zich op een gerechtvaardigd belang kan beroepen, kan worden geraadpleegd, voor zover in het betrokken geval is voldaan aan de wettelijke voorwaarden voor raadpleging.

2. In afwijking van het eerste lid, kan de commissie een vergunning geven voor een doorgifte of een categorie doorgiften van persoonsgegevens naar een land dat geen waarborgen voor een passend beschermingsniveau biedt. Aan de vergunning worden de nadere voorschriften verbonden die nodig zijn om de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en de fundamentele rechten en vrijheden van personen, alsmede de uitoefening van de daarmee verband houdende rechten te waarborgen.

HOODSTUK 9. SLOTBEPALINGEN

Artikel 65

De Minister zendt binnen vijf jaar na de inwerkingtreding van deze landsverordening aan de Staten een verslag over de doeltreffendheid en de effecten van deze landsverordening in de praktijk.

Artikel 66

1. Binnen een jaar na inwerkingtreding van deze landsverordening worden de gegevensverwerkingen die op dat tijdstip reeds plaatsvonden, in overeenstemming gebracht met deze landsverordening.

2. Voor de aanpassing van de verwerking van bijzondere gegevens aan paragraaf 2 van hoofdstuk 2 geldt een termijn van drie jaren met dien verstande dat voor verwerkingen die al plaatsvonden en noodzakelijk zijn voor de uitvoering van overeenkomsten tot stand gekomen voor het tijdstip van inwerkingtreding van deze landsverordening, niet opnieuw toestemming behoeft te worden gevraagd als bedoeld in artikel 23, eerste lid, onder a.

Artikel 67

Deze landsverordening wordt aangehaald als: Landsverordening bescherming persoonsgegevens.

MEMORIE VAN TOELICHTING

Algemeen

Inleiding

In een moderne samenleving wordt in toenemende mate gebruik gemaakt van gegevensbestanden waarin tot individuele natuurlijke personen herleidbare gegevens zijn vastgelegd. Dergelijke bestanden vervullen ten aanzien van een goede informatievoorziening,

een nuttige en vaak ook onmisbare functie bij de uitvoering van tal van overheidstaken, bij het intern beheer en de dienstverlening van bedrijven en instellingen, bij wetenschappelijk onderzoek, enzovoorts. Aan een onbelemmerd of onzorgvuldig gebruik van dergelijke bestanden kunnen evenwel gevaren voor de persoonlijke levenssfeer van de geregistreerde personen verbonden zijn. In onderhavig voorstel worden de kaders geschetst waarbinnen persoonsgegevens kunnen worden gebruikt en op welke wijze de persoonlijke levenssfeer van de geregistreerde personen dient te worden beschermd.

Staatsregeling

Artikel 5, tweede en derde lid, van de ontwerp-Staatsregeling voor Sint Maarten schrijft voor dat bij landsverordening regels worden gesteld ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer in verband met het vastleggen en verstrekken van persoonsgegevens. Het artikel schrijft ook voor aan welke criteria de vastlegging en verstrekking moeten voldoen. Deze normen zijn overgenomen uit artikel 8, tweede lid, van het ontwerp-Handvest van de grondrechten van de Europese Unie. Bovendien is het uitgangspunt vastgelegd dat de betrokkene uitdrukkelijk toestemming moet hebben gegeven voor de vastlegging en verwerking, tenzij bij een bij landsverordening vastgelegde gerechtvaardigde grond afwijking hiervan mogelijk maakt.

Het derde lid van artikel 5 van de concept-Staatsregeling bepaalt voorts dat de landsverordening ook dient te voorzien in de mogelijkheid voor de personen van wie persoonsgegevens worden verwerkt om inzage te krijgen in deze gegevens en verbetering hiervan te verzoeken.

In eerste instantie was ervan uitgegaan om door gebruik te maken van een additioneel artikel de inwerkingtreding van deze bepalingen uit te stellen tot maximaal vijf jaar na inwerkingtreding van de Staatsregeling. Gelet op het belang van de bescherming van persoonsgegevens in de samenleving is er echter voor gekozen reeds tijdens de voorbereidende fase voor Land Sint Maarten een regeling op te stellen.

Internationale context

De bescherming van de persoonlijke levenssfeer is neergelegd in diverse mensenrechtenverdragen. Er zijn ook specifieke verdragen tot stand gekomen met betrekking tot de bescherming van persoonsgegevens. In het bijzonder het op 28 januari 1981 te Straatsburg tot stand gekomen Verdrag tot bescherming van personen met betrekking tot de geautomatiseerde verwerking van persoonsgegevens (Trb. 1988, 7). Het verdrag is voor het Koninkrijk goedgekeurd bij wet van 20 juni 1990 (Stb. 1990, 351). Dit verdrag geldt echter niet voor de Nederlandse Antillen. In overeenstemming met onderdeel H van de Slotverklaring van 2 november 2006 zal dit verdrag ook na landwording nog niet zal gelden voor Sint Maarten. Na de statuswijziging zal worden overwogen of medegelding van het verdrag wenselijk is.

Het in artikel 1 van het verdrag omschreven doel, te weten "de eerbiediging van zijn rechten en fundamentele vrijheden te waarborgen en met name zijn recht op persoonlijke levenssfeer met betrekking tot de geautomatiseerde verwerking van hem betreffende persoonsgegevens", komt grotendeels overeen met het doel en de strekking van het onderhavige ontwerp.

In artikel 8 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM) (Trb. 1951, 154) en artikel 17 van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten (IVBPR) (Trb. 1969, 99; Nederlandse tekst Trb. 1978, 177) is onder meer vastgelegd dat een ieder recht heeft op respect voor zijn privé-leven. Dit recht omvat mede het recht op bescherming van persoonsgegevens.

Los van het volkenrechtelijk juridisch kader speelt de bescherming van persoonsgegevens ook een bijzondere rol bij de economische ontwikkeling van het eiland. Hierbij zijn weer verschillende invalshoeken. De burgers en bedrijven van Sint Maarten hebben contacten met bedrijven in het buitenland, internationale bedrijven vestigen een filiaal op Sint Maarten waarbij bijvoorbeeld het beleid is dat personeel- en klantenbestanden op het hoofdkantoor worden beheerd, of bedrijven vestigen zich op Sint Maarten voor het verlenen van telecommunicatiediensten in het buitenland. De economische mogelijkheden kunnen niet door de wetgever worden voorzien. In de landsverordening wordt dan ook aangehaakt bij een internationaal aanvaard niveau van bescherming van persoonsgegevens, opdat de burgers

gebruik kunnen maken van de economische mogelijkheden verbonden aan dataverkeer, zonder daardoor de persoonlijke levenssfeer van anderen te schaden.

Binnen het Koninkrijk

Binnen het Koninkrijk beschikt op het moment van het schrijven van deze toelichting enkel Nederland over een algemene regeling voor de bescherming van persoonsgegevens. In de Nederlandse Antillen was de bescherming van persoonsgegevens over het algemeen geregeld in de verschillende landsverordeningen door middel van een gebod tot geheimhouding. Deze bepaling is in de eerste plaats gericht naar de overheidsorganen die voor de uitoefening van hun taak beschikken over persoonsgegevens van burgers. De bepalingen zien niet op het houden van persoonsgegevens door private personen, met uitzondering van de beschermde beroepen. Ook is een regeling voor de bescherming van persoonsgegevens opgenomen in de Rijkswet administratieve bijstand douane (P.B. 1999, nr. 192). Deze rijkswet geeft regels inzake de administratieve bijstand tussen de landen van het Koninkrijk op het gebied van de douane en inzake de heffing en de invordering van accijnzen, omzetbelasting, algemene bestedingsbelasting en belasting op bedrijfsomzetten. Het dient ook deels ter uitvoering van het Verdrag administratieve bijstand douane gesloten tussen het Koninkrijk en de Republiek Frankrijk¹.

In de rijkswet zijn bij gebreke aan regelgeving in de Nederlandse Antillen omtrent de bescherming van persoonsgegevens, regels hiertoe opgenomen.

In het kader van de staatkundige hervormingen van de Nederlandse Antillen worden Bonaire, Sint Eustatius en Saba onderdeel van het Nederlandse staatsbestel. Bij de Slotverklaring van de conferentie van 10 en 11 oktober 2006 over de toekomstige staatkundige positie van Bonaire, Sint Eustatius en Saba is onder meer overeengekomen dat in beginsel de Nederlands-Antilliaanse regelgeving van kracht zal blijven en dat de Nederlandse wetgeving geleidelijk wordt ingevoerd. Het onderhavige ontwerp is gebaseerd op de ontwerpwet bescherming persoonsgegevens BES.²

Het ontwerp

Uit praktisch oogpunt is ervoor gekozen om de Nederlandse Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) zoveel mogelijk over te nemen. Een groot aantal bepalingen is dan ook identiek. Dit ontwerp verschilt op enkele punten van de Wbp in verband met de verschillen tussen Sint Maarten en de BES enerzijds en het Europese deel van Nederland anderzijds. Daar komt bij dat op Sint Maarten voor het eerst een algemene wettelijke regeling inzake de bescherming van persoonsgegevens gaat gelden.

Om de bestuursorganen en het bedrijfsleven van Sint Maarten met name in de periode van transitie niet onevenredig te belasten wordt een aantal onderwerpen – in ieder geval voorlopig – anders geregeld dan in de Wbp.

Zo wordt het toezicht op een enigszins andere wijze ingericht dan in de Wbp. Verder zijn de plicht om verwerking van persoonsgegevens te melden bij de toezichthoudende autoriteit (de zogeheten meldplicht) en de daarbij behorende sanctie niet overgenomen.

De administratieve lasten en de financiële gevolgen

Over de kosten voor burger en bedrijfsleven om te voldoen aan de informatieverplichtingen die de overheid oplegt, de zogeheten administratieve lasten die aan dit ontwerp zijn verbonden, valt het volgende op te merken.

Er zijn verschillende onderzoeken gedaan naar de administratieve lasten en de nalevingskosten die voortvloeien uit de Nederlandse Wbp. Aan de hand daarvan is een schatting gemaakt van de kosten die uit het onderhavige ontwerp zouden kunnen voortvloeien. Zoals gezegd, zijn in het onderhavige ontwerp niet alle elementen uit de Nederlandse Wbp overgenomen. Voor het ontwerp zijn alleen de kosten voor het bewaren, inclusief het beveiligen, en voor het verzoek om ontheffing voor de verwerking van bijzondere persoonsgegevens relevant. Uit de Nulmeting administratieve lasten bedrijven 2007 is gebleken dat in het Europese deel van Nederland de handelingen ter bewaring van persoonsgegevens, waaronder ook de beveiliging begrepen, en het voorkomen van het onrechtmatig verwerken van gegevens (artikel 14, vijfde lid, van het wetsvoorstel) gemiddeld een administratieve lastenpost per bedrijf van ongeveer 80 euro vormen. Gemeten over de 31 400 Nederlandse bedrijven die persoonsgegevens verwerken,

komt dat neer op in totaal ongeveer 2,5 miljoen euro in het meetjaar 2007. Momenteel kan nog geen inschatting worden gemaakt van het aantal bedrijven dat op Sint Maarten persoonsgegevens gaat verwerken. Hoewel de eerdergenoemde bedragen slechts indicatief zijn voor Sint Maarten omdat deze betrekking hebben op het Europese deel van Nederland, kan op basis daarvan worden wel geconcludeerd dat de administratieve lasten hoe dan ook gering zijn.

Wat betreft het verzoeken om ontheffing voor de verwerking van bijzondere persoonsgegevens (artikel 23, eerste lid, onderdeel e, van het wetsvoorstel), is in het meetjaar 2007 slechts 1 verzoek gemeten en de kosten daarvan bedroegen 87 euro. Wat het effect voor het bedrijfsleven op Sint Maarten van dit artikel betreft, kan niet worden geschat hoe vaak een dergelijk verzoek zal worden gedaan, maar gezien de Nulmeting 2007 is de verwachting dat dit sporadisch zal gebeuren. In een voorkomend geval zijn de administratieve lasten zeer beperkt.

De drie leden van de Commissie toezicht bescherming persoonsgegevens, bedoeld in artikel 42 ontvangen een vergoeding die wordt vastgesteld bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen (artikel 45). De kosten voor reguliere en incidentele vergoedingen worden beraamd op circa Naf. 40.000 per jaar. In het landsbesluit zal rekening worden gehouden met de stijging van het prijsindexcijfer. In het eerste jaar zullen de kosten worden gefinancierd uit de samenwerkingsmiddelen en daarna uit de reguliere begroting.

De invoering

Zoals eerder opgemerkt, zal er voor eerst een wettelijk stelsel van bescherming van persoonsgegevens bestaan op Sint Maarten. Daarom dient de invoering zoveel mogelijk begeleid te worden, waarbij vooral gedacht moet worden aan voorlichting. Daarnaast zal in overleg met het toezichthoudend orgaan worden gezien welke rol zij kunnen spelen bij de invoering, zoals ook het geval was bij Registratiekamer bij de invoering van de Wet persoonsregistraties onderscheidenlijk de Wbp in het Europese deel van Nederland.

Verder is in het ontwerp voorzien in een geleidelijke overgang naar het nieuwe stelsel voor bestaande verwerkingen van persoonsgegevens. De termijnen zijn afgeleid van artikel 79 van de Wbp. Men heeft een jaar de tijd om bestaande verwerkingen in overeenstemming te brengen met de wettelijke vereisten. Voor de verwerking van bijzondere gegevens is er een periode van drie jaar. Wij menen dat deze overgangstermijnen toereikend zullen zijn.

Artikelsgewijs

De hiernavolgende artikelsgewijze toelichting beoogt niet een samenvatting van de parlementaire geschiedenis van de Nederlandse Wbp te zijn. In een dergelijke samenvatting schuilt namelijk het gevaar dat bepaalde nuances uit de parlementaire behandeling niet juist of niet compleet worden weergegeven.

Artikelen 1 tot en met 5 Algemene begripsbepalingen

Met het onderhavige ontwerp worden regels gegeven voor de verwerking van persoonsgegevens, zowel door de publieke als door de particuliere sector.

Centrale begrippen zijn persoonsgegevens, de verantwoordelijke en de verwerking. Het ontwerp geeft regels voor het verwerken van persoonsgegevens en die regels richten zich in eerste instantie tot de verantwoordelijke.

In artikel 2, onderdeel c, is bepaald dat de landsverordening niet van toepassing is op de verwerking van politiegegevens; deze materie wordt geregeld in een afzonderlijke landsverordening op basis van de Rijkswet politie.

Persoonsgegevens

Onder *persoonsgegevens* wordt volgens artikel 1 kort gezegd verstaan informatie over geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke personen. Daarbij gaat het in eerste instantie om gegevens zoals naam, geboortedatum en geslacht. Als gegevens medebepalend zijn voor de wijze waarop men in het maatschappelijk verkeer wordt beoordeeld of behandeld, moeten de desbetreffende gegevens worden aangemerkt als persoonsgegevens.

De persoonsgegevens moeten betrekking hebben op natuurlijke personen. Onder omstandigheden kunnen gegevens van rechtspersonen, zoals ondernemingen of organisaties, echter ook als persoonsgegevens worden aangemerkt. Men kan daarbij denken aan

winstgegevens over een eenmansbedrijf. Deze gegevens zeggen namelijk iets over het inkomen van de eigenaar van het eenmansbedrijf. Ook gegevens over voorwerpen of objecten kunnen onder omstandigheden eveneens als persoonsgegevens worden aangemerkt. De waarde van een auto kan bijvoorbeeld als persoonsgegeven worden aangemerkt wanneer het is verwerkt in de administratie van een verzekeringsmaatschappij. Die waarde zegt in beginsel in het maatschappelijk verkeer iets over het inkomen of het vermogen van de eigenaar van de auto. In de prijslijst van een autodealer daarentegen is de waarde geen persoonsgegevens.

Zoals gezegd, betreft het geïdentificeerde of identificeerbare personen. De identiteit van de betrokkene moet redelijkerwijs, zonder onevenredige inspanning, kunnen worden vastgesteld of worden achterhaald.

Verwerking van persoonsgegevens en de reikwijdte van het ontwerp

Wat de verwerking van persoonsgegevens als zodanig betreft, is in artikel 1 vastgelegd welke handelingen onder verwerking worden verstaan. Het gaat daarbij niet alleen om het verzamelen, vastleggen, ordenen, bewaren, bijwerken, wijzigen maar ook om het opvragen, raadplegen, gebruiken, de verstrekking door doorzending van verkregen persoonsgegevens, de verspreiding of andere wijze van terbeschikkingstelling, samenbrengen, het met elkaar in verband brengen, het afschermen, uitwissen of vernietigen van de persoonsgegevens.

Niet iedere wijze van gegevensverwerking valt echter onder het regime van de Wbp. In verband daarmee is ook artikel 2 van de Wbp overgenomen. De regels zijn van toepassing op:

- a. geheel of gedeeltelijk geautomatiseerde verwerking van persoonsgegevens; en
- b. niet-geautomatiseerde, dus handmatige, verwerking van persoonsgegevens die in een bestand zijn opgenomen of daarvoor zijn bestemd.

Bij het begrip *bestand* moet worden gedacht aan een gestructureerd geheel van gegevens dat betrekking heeft op verschillende personen. Dit geheel van gegevens moet onderling samenhang hebben en het systeem moet toegankelijk zijn. Onder het laatste kan men denken aan de wijze van opslag. Als de gegevens op zodanige wijze zijn opgeslagen dat zij op eenvoudige wijze raadpleegbaar zijn, is er sprake van systematische toegankelijkheid.

In artikel 2, tweede lid, zijn verwerkingen met bepaalde doeleinden opgenomen die niet onder het regime van de landsverordening vallen. Het gaat daarbij om de verwerking van gegevens zoals de verwerking van gegevens voor uitsluitend persoonlijke of huishoudelijke doeleinden (men kan daarbij denken aan een persoonlijk adresboekje, of een verjaardagskalender). Verder betreft het verwerkingen door of ten behoeve van de inlichtingen- en veiligheidsdiensten, ten behoeve van de politietaak, de bevolkingsadministratie, de uitvoering van de justitiële documentatie en de verklaringen omtrent gedrag, en de uitvoering van de Kiesverordening. Het ontwerp is dus niet van toepassing op deze verwerkingen.

In artikel 3 zijn verwerkingen ten behoeve van bepaalde doeleinden opgenomen die gedeeltelijk onder het wettelijke regime vallen. Het betreft de verwerking van persoonsgegevens voor uitsluitend journalistieke, artistieke of literaire doeleinden. Op deze verwerking is slechts een deel van het wettelijk regime van toepassing. In ieder geval geldt de algemene regel dat de gegevens behoorlijk en zorgvuldig moeten worden verwerkt voor een uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd doel, en dat de verwerking moet voldoen aan een aantal in de landsverordening gestelde voorwaarden.

Voor de verwerking is verder bepalend waar de activiteit plaatsvindt. Deze landsverordening is alleen van toepassing op de verwerking van persoonsgegevens in het kader van activiteiten van een verantwoordelijke op het land Sint Maarten.

De verantwoordelijke

Is eenmaal vastgesteld dat er sprake is van een verwerking die, al dan niet gedeeltelijk, onder het wettelijke regime valt, dan is het van belang om te weten wie de verantwoordelijke is. Immers, de wettelijke verplichtingen rusten op de *verantwoordelijke*. Op grond van artikel 1 is de verantwoordelijke degene die de het doel en de middelen van de verwerking vaststelt. Er moet daarbij worden gedacht aan degene die formeel-juridisch gezien de zeggenschap heeft over de verwerking. Deze hoeft niet per se een natuurlijk persoon te zijn. Ook bestuursorganen of ondernemingen kunnen als verantwoordelijke worden aangemerkt.

De bewerker

De Wbp kent ook nog de figuur van bewerker: degene die niet in een directe gezagsrelatie tot de verantwoordelijke staat, dus geen ondergeschikte van de verantwoordelijke is, maar ten behoeve van de verantwoordelijke gegevens verwerkt. De bewerker moet echter wel in overeenstemming met instructies van de verantwoordelijke handelen. Er kan bij de bewerker bijvoorbeeld worden gedacht aan een gespecialiseerd bureau dat wordt ingeschakeld voor bepaalde handelingen, zoals een salarisadministratiebureau.

Voor de bewerker gelden bepaalde voorschriften. Zo mag de bewerker persoonsgegevens alleen bewerken in opdracht van de verantwoordelijke. Ook is de bewerker, naast de verantwoordelijke, aansprakelijk voor schade of nadeel die iemand lijdt als gevolg van bewerkingshandelingen. Daarnaast geldt voor de bewerker dezelfde geheimhoudingsplichten als voor de verantwoordelijke.

Artikelen 6 tot en met 15 De verwerking van persoonsgegevens in het algemeen

Er is al opgemerkt dat de verwerking aan bepaalde eisen en voorwaarden moet voldoen, ongeacht of het regime volledig of gedeeltelijk van toepassing is.

Een eerste eis is dat de gegevens in overeenstemming met de wet moeten worden verwerkt (artikel 6). Het gaat hierbij niet alleen om deze landsverordening, maar er zijn ook nog andere regelingen die bijzondere regels kunnen bevatten over de gegevensverwerking.

De tweede eis is dat de gegevensverwerking behoorlijk en zorgvuldig moet zijn (artikel 6). Als de gegevens niet behoorlijk en zorgvuldig worden verwerkt, dan kan er sprake zijn van strijd met de algemene beginselen van behoorlijk bestuur (ingeval van bestuursorganen), of onrechtmatig handelen (private personen, bedrijven of andere organisaties).

Verder mogen persoonsgegevens alleen worden verwerkt onder bepaalde voorwaarden.

Een cruciaal voorschrift in het kader van de bescherming van persoonsgegevens is de doelbinding. Dat wil zeggen dat persoonsgegevens moeten worden verzameld voor een welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd doel (artikel 7). Voordat men begint met het verzamelen van gegevens, moet het doel duidelijk zijn bepaald c.q. vastgelegd. Tijdens het verwerkingsproces mag het doel niet zomaar worden veranderd. Bij het inrichten van de gegevensverwerking zal moeten worden nagegaan of het verwerken van gegevens noodzakelijk is voor het doel. Er moet telkens de vraag worden gesteld of er niet met minder gegevens hetzelfde doel kan worden bereikt (proportionaliteitseis). Voor een verzendlijst bijvoorbeeld heeft men in beginsel genoeg aan naam- en adresgegevens. Ook moet er worden bezien of er niet langs andere weg hetzelfde resultaat kan worden bereikt (subsidiariteitseis).

Gegevens mogen niet verder verwerkt worden op een wijze die onverenigbaar is met de doeleinden waarvoor ze verkregen zijn. Artikel 9 geeft een aantal aanknopingspunten om te beoordelen of er sprake is van onverenigbaarheid. Zo kan de aard van de gegevens doorslag geven. Bij zogeheten bijzondere gegevens, zoals medische of strafrechtelijke persoonsgegevens, zal sneller moeten worden aangenomen dat deze niet voor andere doeleinden dan waarvoor ze zijn verzameld, mogen worden gebruikt.

Artikel 8 geeft een limitatieve opsomming van de gronden die gegevensverwerking kunnen rechtvaardigen. De gegevensverwerking moet steeds kunnen worden gebaseerd op een of meer van de in artikel 8 genoemde gronden. Is dat niet het geval, dan mogen de gegevens niet worden verwerkt.

Zo mogen gegevens worden verwerkt omdat de verwerking noodzakelijk is voor de uitvoering van een overeenkomst waarbij de betrokkene partij is of wordt, om een wettelijke verplichting na te komen die op de betrokkene rust, of – dit geldt voor de publieke sector – omdat het noodzakelijk is voor de goede vervulling van een publiekrechtelijke taak. Gegevens mogen ook worden verwerkt als de betrokkene ondubbelzinnige toestemming heeft gegeven voor de verwerking.

Persoonsgegevens mogen niet langer worden bewaard dan strikt noodzakelijk is voor het doel van de verwerking, althans niet in de vorm dat zij tot personen herleidbaar zijn (artikel 10, eerste lid). Voor de verwerking voor historische, statistische of wetenschappelijke doeleinden geldt een bijzondere regeling (artikel 10, tweede lid).

De verwerking voor een bepaald doel brengt ook mee dat er geen overbodige gegevens moeten worden verwerkt. In artikel 11 is daaraan nadere uitwerking gegeven. De gegevens die worden verwerkt, moeten toereikend en ter zake dienend zijn. Er mag geen sprake van zijn van bovenmatige verwerking. Het woord toereikend brengt met zich dat alle relevante gegevens moeten worden verwerkt. Er moeten dus ook niet te weinig gegevens worden verwerkt, waardoor ten onrechte een verkeerd beeld van de betrokkene kan ontstaan.

De verantwoordelijke heeft daarbij de plicht om ervoor te zorgen dat de gegevens juist en nauwkeurig worden verwerkt. Op degene die onder gezag van de verantwoordelijke of de bewerker handelt, of de bewerker zelf, rust een geheimhoudingsplicht, zo hij deze al niet op grond van andere wettelijke bepalingen heeft (artikel 12).

Verder heeft de verantwoordelijke de plicht om ervoor te zorgen dat passende technische en organisatorische maatregelen worden genomen om gegevens te beveiligen tegen verlies of enigerlei wijze van onrechtmatige verwerking (de artikelen 13 en 14).

Artikelen 16 tot en met 24 De verwerking van bijzondere persoonsgegevens

De verwerking van persoonsgegevens over iemands godsdienst of levensovertuiging, ras, politieke gezindheid, gezondheid, seksuele leven, en persoonsgegevens over het lidmaatschap van een vakvereniging, is in beginsel verboden. Dit geldt ook ten aanzien van iemands strafrechtelijke persoonsgegevens en persoonsgegevens over onrechtmatig of hinderlijk gedrag in verband met een opgelegd verbod naar aanleiding van dat gedrag (artikel 16).

Er geldt echter wel een aantal uitzonderingen (artikel 17 e.v.).

Zo mogen gegevens over iemands godsdienst of levensovertuiging door kerkgenootschappen of genootschappen op een geestelijke grondslag of andere instellingen op godsdienstige of levensbeschouwelijke grondslag worden verwerkt (artikel 17).

Persoonsgegevens over iemands ras mogen alleen worden verwerkt voor identificatiedoeleinden of – onder voorwaarden – in het kader van voorkeursbeleid (artikel 18).

Wat persoonsgegevens over iemands gezondheid betreft, moet worden opgemerkt dat onder deze gegevens zowel de fysieke als de geestelijke gezondheid worden verstaan. In artikel 21 is vastgelegd dat de desbetreffende persoonsgegevens alleen mogen worden verwerkt door bepaalde groepen van verantwoordelijken zoals:

- ziekenhuizen;
- instellingen van maatschappelijke dienstverlening;
- verzekeraars;
- speciale scholen;
- reclasseringsinstellingen;
- de voogdijraad;
- bestuursorganen en uitvoeringsinstellingen die bepaalde sociale zekerheidswetgeving uitvoeren.

Strafrechtelijke persoonsgegevens mogen ook alleen door een beperkte kring van verantwoordelijken en onder bepaalde voorwaarden worden vastgelegd (artikel 22).

Het vorenstaande betekent niet dat buiten de genoemde gevallen de bijzondere persoonsgegevens nimmer kunnen worden verwerkt (artikel 23).

Ingeval de betrokkene uitdrukkelijke toestemming daarvoor heeft gegeven, of wanneer hij de gegevens zelf openbaar heeft gemaakt, of als dit noodzakelijk is voor de vaststelling, de uitoefening of de verdediging van een recht in een gerechtelijke procedure, of om te voldoen aan een volkenrechtelijke verplichting, dan wel noodzakelijk is met het oog op een zwaarwegend algemeen belang, waarbij passende waarborgen worden geboden, of als er ontheffing is verleend, kunnen de gegevens worden verwerkt.

Bij de ontheffingen zal eenzelfde beleidslijn als die ten aanzien van de Wbp in de BES ook voor dit ontwerp gelden. Dit betekent dat bij een ontheffing voor verwerkingen met een meer

structureel karakter in de regel de voorkeur zal worden gegeven aan een wettelijke regeling. De Minister van Justitie zal dan een wettelijke regeling entameren. Indien er al een wettelijke regeling op het betrokken gebied is geëntameerd of binnen afzienbare termijn in werking treedt, dan kan er ontheffing worden verleend voor de periode tot aan de inwerkingtreding van de wettelijke regeling. Voor het overige kan ontheffing worden verleend voor incidentele verwerkingen, na een positieve inhoudelijke beoordeling van het verzoek daartoe.

Ook kunnen de persoonsgegevens worden verwerkt wanneer het ten behoeve is van wetenschappelijk onderzoek of statistiek wanneer het onderzoek een algemeen belang dient, de verwerking voor het onderzoek of de statistiek noodzakelijk is, en het onmogelijk is om de betrokkene om toestemming te vragen of dit onevenredige inspanning kost.

Artikelen 25 en 26 De informatieverstrekking aan de betrokkene

Zoals in het algemeen deel van deze memorie van toelichting al is opgemerkt, heeft de betrokkene recht op kennisneming. Een persoon van wie persoonsgegevens worden verzameld, moet kunnen nagaan wat er met die gegevens gebeurt. Om deze reden zijn in de artikelen 25 en 26 voorschriften vastgelegd over de informatieverstrekking aan de betrokkene. Deze artikelen bepalen dat de verantwoordelijke verplicht is zijn identiteit bekend te maken aan de betrokkene en deze te informeren over de doeleinden van de verwerking, tenzij de betrokkene daarvan "reeds op de hoogte is". Deze informatieplicht is een van de belangrijkste instrumenten uit deze wet, temeer omdat in het onderhavige geval de meldplicht aan de toezichthoudende instantie nog niet wordt ingevoerd waardoor ook geen voorafgaand onderzoek als bedoeld in artikel 31 en 32 van de Nederlandse Wbp zal plaatsvinden. De toezichthoudende instantie zal in de opzet van dit wetvoorstel vooralsnog vooral repressief optreden.

De informatieverstrekking aan de betrokkene moet in ieder geval bevatten wie de verantwoordelijke is, en voor welk doel de gegevens worden verzameld en verwerkt. In voorkomende gevallen moet nadere informatie aan de betrokkene worden verstrekt als dat nodig is om een behoorlijke en zorgvuldige verwerking te waarborgen. Er moet dus telkens worden afgewogen of uit oogpunt van zorgvuldigheid meer gedetailleerde informatie over de verwerking van gegevens moet worden verstrekt aan de betrokkene. De aard van de gegevens, de wijze waarop deze gegevens zijn verkregen en het gebruik dat daarvan wordt gemaakt, spelen daarbij een belangrijke rol. Hoe gevoeliger de gegevens voor de betrokkene liggen, des te meer voor de hand het zal liggen om de betrokkene uitgebreider te informeren over de gegevensverwerking.

De informatieverstrekking moet geschieden voordat de gegevens worden verkregen, of indien de persoonsgegevens van anderen dan de betrokkene zijn verkregen, voordat deze worden vastgelegd door de verantwoordelijke.

Van verkrijging bij de betrokkene zelf is sprake wanneer deze op een formulier persoonsgegevens invult en deze toezendt aan de verantwoordelijke. In dit geval zou dan op het formulier of een bijsluiter kunnen worden opgenomen wie de verantwoordelijke is en wat de doeleinden zijn van de verwerking.

Ook in gevallen waarin de persoonsgegevens buiten de betrokkene om worden verkregen, moet informatieverstrekking plaatsvinden. Dit kan bijvoorbeeld door de betrokkene persoonlijk te informeren maar ook door, wanneer het een grotere groep betrokkenen betreft, door algemenere vormen van informatie waarbij de zekerheid bestaat dat deze de betrokkenen bereiken. Een advertentie in een huis-aan-huis blad wordt in beginsel niet als voldoende aangemerkt.

Ingeval informatieverstrekking onmogelijk is of onevenredige inspanning vergt, kan deze achterwege blijven. Bij onevenredige inspanning kan gedacht worden in gevallen waarin het bijzonder tijdrovend is om het adres van de betrokkene te achterhalen. In die gevallen moet de herkomst van de gegevens worden vastgelegd, zodat een betrokkene eventueel achteraf kan controleren wat met zijn gegevens is gebeurd.

Artikelen 27 tot en met 34 De rechten van betrokkene

Naast de informatieplicht van de verantwoordelijke bestaat het recht op kennisneming van de betrokkene. Deze mag met redelijke tussenpozen vragen of, en zo ja welke persoonsgegevens

over hem zijn verwerkt. Binnen vier weken moet er op dergelijk verzoek schriftelijk worden geantwoord. De eis van schriftelijkheid sluit elektronisch berichtverkeer niet uit.

Het antwoord moet bevatten:

- een volledig overzicht van de verwerkte gegevens;
- een omschrijving van het doel van de gegevensverwerking, de categorieën gegevens waarop de verwerking betrekking heeft, de ontvangers of categorieën van ontvangers;
- alle beschikbare informatie over de herkomst van de gegevens.

Als de betrokkene daarnaar vraagt, moet er ook informatie worden verstrekt over het systeem van de geautomatiseerde gegevensverwerking, tenzij daarmee bedrijfsgeheimen worden prijsgegeven.

De betrokkene heeft recht op verbetering, aanvulling, verwijdering of afscherming van die gegevens, wanneer deze feitelijk onjuist blijken te zijn. Er moet wederom binnen vier weken op een dergelijk verzoek worden geantwoord in hoeverre aan het verzoek wordt tegemoetgekomen. Een weigering moet worden gemotiveerd.

De verzochte en gehonoreerde verbetering, aanvulling, verwijdering of afscherming moet zo spoedig mogelijk worden uitgevoerd. De verantwoordelijke is daarbij ook verplicht om derden aan wie de gegevens voorafgaande aan het verzoek zijn verstrekt, te informeren over de correcties. Als de betrokkene daarom heeft verzocht, doet hij tevens opgave van de derden aan wie hij mededeling heeft gedaan.

De betrokkene kan zich in een aantal gevallen verzetten tegen de verwerking van zijn persoonsgegevens. Het betreft de gevallen waarin zijn persoonsgegevens zijn verwerkt omdat de verwerking noodzakelijk is voor een goede vervulling van de publiekrechtelijke taak van een bestuursorgaan, of noodzakelijk is voor een gerechtvaardigd belang van de verantwoordelijke of van een derde (artikel 32).

Ook bij zogeheten direct-marketing kan een betrokkene zich verzetten tegen de verwerking (artikel 33). In die gevallen moet hij worden gewezen op de mogelijkheid van verzet (artikel 33, derde lid).

Artikelen 35 en 36 Uitzonderingen en beperkingen

Onder omstandigheden kan het geregelde over de onverenigbare verdere verwerking van persoonsgegevens (artikel 9, eerste lid) en de informatieverstrekking, zowel actief als passief, (artikelen 25 tot en met 27) buiten toepassing blijven. Die omstandigheden zijn onder meer wanneer het in het belang van de veiligheid van het land of de staat is, wanneer strafbare feiten moeten worden voorkomen, opgespoord of vervolgd, wanneer de gewichtige economische en financiële belangen van het land of de staat of de bescherming van de betrokkene of de rechten en vrijheden van anderen in het geding zijn.

Ook kan de mededeling aan de betrokkene achterwege blijven indien verwerking plaatsvindt door instellingen of diensten voor wetenschappelijk onderzoek of statistiek, waarbij de nodige voorzieningen zijn getroffen dat de gegevens ook uitsluitend voor dat doel wordt gebruikt. Daarnaast hoeft evenmin mededeling plaats te vinden bij de verwerking van persoonsgegevens die deel uit maken van archiefbescheiden die overgebracht zijn naar een archiefbewaarplaats.

Artikelen 37 tot en met 41 Rechtsbescherming

In de artikelen 37 tot en met 41 zijn bepalingen opgenomen over de rechtsgangen die een betrokkene kan bewandelen. Er bestaat een gedifferentieerd systeem voor het rechterlijk toezicht.

Bij beslissingen van bestuursorganen over het recht op kennisname en het recht op verbetering, aanvulling, enz. kan de betrokkene zich op basis van de landsverordening administratieve rechtspraak wenden tot het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van Aruba, Curaçao, Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba.

Is de beslissing genomen door een ander dan een bestuursorgaan, bijvoorbeeld een bedrijf, dan kan de betrokkene zich op grond van artikel 38 met een verzoekschrift wenden tot het

Gerecht in eerste aanleg. Het betreft dan een civielrechtelijke procedure.

Een verantwoordelijke die in strijd handelt met het verbod om persoonsgegevens te verwerken, bedoeld in artikel 4, derde lid, is strafbaar.

Artikelen 42 tot en met 62 Toezicht

Aanvankelijk bestond het idee om het toezicht op de verwerking van persoonsgegevens in handen van de in oprichting zijnde de Raad voor de Rechtshandhaving te geven. Op grond van artikel 3 van de Rijkswet raad voor de rechtshandhaving kan de Raad worden belast met het toezicht op de verwerking van politiegegevens. Zoals gezien heeft het onderhavige ontwerp geen betrekking op politiegegevens. Bij nader inzien wordt zodoende voor het toezicht op de naleving een Commissie toezicht bescherming persoonsgegevens ingesteld. Deze commissie is onafhankelijk.

De drie commissieleden worden door de Minister van Justitie benoemd.

De taken en bevoegdheden van de commissie komen in hoge mate overeen met die van het Cbp. De commissie heeft als voornaamste taak om toe te zien op naleving van deze landsverordening. Daartoe heeft de commissie de bevoegdheid om ambtshalve of op verzoek van een belanghebbende, onderzoek te verrichten naar de toepassing van dit ontwerp. Indien de bevindingen betrekking hebben op de uitvoering van de landsverordening, zullen die ter kennis van de Minister van Justitie worden gebracht. Ook zal de commissie een algemeen verkrijgbaar jaarverslag uitbrengen.

Om het toezicht op de naleving te kunnen realiseren, wordt de commissie toegerust met de bevoegdheid om binnen te treden, om inlichtingen en inzage te vorderen en om medewerking afdwingen, al dan niet onder oplegging van een last onder bestuursdwang of dwangsom. In de het wetsvoorstel bescherming persoonsgegevens BES zijn in artikel 51 de toezichtsbepalingen uit Titel 5.2 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) van overeenkomstige toepassing verklaard. De bevoegdheid tot het opleggen van een last onder bestuursdwang dan wel dwangsom is ook aan het Cbp toegekend. Deze bevoegdheden zijn effectieve hulpmiddelen om de naleving te bevorderen. In verband met de last onder bestuursdwang en dwangsom zijn in het BES-ontwerp de voorschriften uit de afdelingen 5.3.1 en 5.3.2 van de Awb van overeenkomstige toepassing verklaard. Omdat Sint Maarten niet een dergelijke Algemene Wet Bestuursrecht kent, is in dit ontwerp een beknopte afzonderlijke regeling opgenomen met betrekking tot bestuursdwang en een last onder dwangsom. Het feit dat de commissie de bovengenoemde bevoegdheden heeft, brengt met zich dat de Landsverordening administratieve rechtspraak van toepassing is op besluiten van de commissie voor zover deze besluiten als beschikking in de zin van de Lar kunnen worden aangemerkt. Onder het begrip «beschikking» verstaat de Lar: een schriftelijk besluit van een bestuursorgaan inhoudende een publiekrechtelijke handeling die niet van algemene strekking is. Een weigering om een beschikking te geven wordt gelijkgesteld met een beschikking (artikel 3, tweede lid, van de Lar). Ten aanzien van het in artikel 62 geregelde verzet tegen een dwangbevel (artikel 62, derde lid), is de gewone rechter bevoegd.

Gelet op de bevoegdheid om klachten te behandelen zijn wij van mening dat in ieder geval de voorzitter moet voldoen aan de vereisten voor benoembaarheid tot rechter in het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van Aruba, Curaçao, Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba. Wat de bezetting van de commissie betreft, menen wij dat er in de commissie kennis moet bestaan van zowel de publieke en private sector als van de bescherming van persoonsgegevens. Bij de werving van de leden voor de commissie zal dan ook het bezit van die kennis een belangrijk criterium zijn.

De commissie wordt ondersteund door een secretariaat dat de door de Minister van Justitie, gehoord de voorzitter van de commissie, wordt benoemd.

Artikel 63 en 64 Gegevensverkeer met andere landen

Binnen de Europese Unie dient in alle lidstaten een goed en hoog niveau van bescherming van persoonsgegevens tot stand worden gebracht opdat de Europese Unie voor zover het de bescherming van persoonsgegevens betreft, een rechtsgebied vormt. Ten aanzien van landen buiten de Europese Unie gelden echter andere regels. In de Nederlandse Wbp en in de Wbp BES is opgenomen dat gegevensverkeer met die andere landen slechts mogelijk is, wanneer er een zogenaamd "passend beschermingsniveau wordt geboden". Op basis van die regeling is in

de artikelen 76 en 77 een regeling voorgesteld die ertoe strekt dat in geval van gegevensverkeer met andere landen steeds een passend beschermingsniveau wordt gewaarborgd.

Of daarvan sprake is, dient aan de hand van de omstandigheden te worden beoordeeld. In eerste instantie zal dit door de verantwoordelijke moeten gebeuren, hoewel er ook door de Minister van Justitie beoordelingen kunnen worden gemaakt op dit vlak.

De beoordeling kan geschieden aan de hand van het volgende:

- de aard van de gegevens;
- het doel of de doeleinden van de voorgenomen verwerking;
- de duur van de voorgenomen verwerking;
- de algemene en sectorale regels die in het desbetreffende land gelden;
- de naleving van veiligheidsmaatregelen die in het land worden nageleefd.

Artikel 65

Binnen een jaar na de inwerkingtreding van deze wet, moeten bestaande gegevensverwerkingen in overeenstemming worden gebracht met de wet. Voor nieuwe verwerkingen geldt de wet onmiddellijk. Voor de bijzondere gegevens geldt een langere termijn. Deze bepaling is identiek aan artikel 79 van de Wbp.